

چاڭچىڭ ھكونومىكالق بەلدەۋىنىڭ چوئارى ساپالى دامۇن ونان ارى ملگەرلەتىپ، جۇڭىو
ولگىسىندە گى وسزامانداندۇرۇغا ئىپتى دە جاقسى تىرىك بولۇ جانە وغان قىزمەت وتهۇ كەرەك

(باسی ۱ - بهتنه)
مین هونی ایررقشا القایمن.
سننک داموئنا ایررقشا عمان
پ، سایاپی جدته کشلیکتی
دلگن، دوستیمعن، سدلب
تاردم - قاتنسا ورنا تقاندیدع
سولنؤ سننک ماکه دونیا قاریم
کی هل حلقن اناعور لم وی

(بازی ۱ - بهترین)

جالپی بارسیندا دایه کتله ندیره که ره ک. شی جینیگنلک ماده نیه
بدهیاسن ویره نهودی، دایه کتله ندیره دی تیاناق تاندیره که ره ک. شی جینیگنلک ماده نیه
بدهیاسن اوتونومیالی رایونلک جانه بیکشوانلک قزمدت مالمهقتن تىڭدا-
غاندا سویله گهن ماڭزدی سوزدنلک رؤھن شکەرلەي دایه کتله ندیره دی
اشتاستر پ، مەمەلە كەتىك ۇگت، يەھىا، ماده نیه قزمەتى 『ماجلىسىنىڭ ور-
الاسترۇ لارى، تالاپتارى بويىشا نەگزگى اعمىدق يەھىا قو عامىدق پىكىرىن
زىزدىكسىز ۇلعايتپ، اپقا تانق قو عامىدق پىكىرىدىڭ تاراتۇ ۋۇقاتن جانه نەپال
كۈشىن ارتىرىپ، جۇڭخوا ۋاتى ورتاق تۇلۇ تانىمن بەرلەك ورناتۇ نەگزگى
جەلسىمەن تىعېز بايالانسىتىرىپ، ئار ۇلت كادر - بۇقارا سىنىڭ "بىستى شىنايى
بويىندادۇن" كۆشىيتپ، شىنجىاڭدى ماده نیه تېپن نارلەندىرە دى شىكەرلەي
لىڭدرىلەتپ، ماده نیه سىتەرىن، كاسپ سالالارىن گۈلدەندىرىپ، دامىتپ،
سرتىقى ۇگت قزمەقتن كۆشىيتپ جانه جاقسارىپ، جۇڭگو شىنجىاڭنىڭ
حىكايايسن جاندى تۇرەد ويداعىدai بىيانىداپ، يەھولو گىسا سالاسىندىاعى حاۋىپ -
غافەر لەردەن، كومەسکى كىناراتتاردان ۋىنمىدى ساقتاتۇ جانه ونى جوپۇ
كەرەك. ساياسىي جاۋاپكەر شىلىكتى تياناق تاندیرىپ، پارتىيانلەك ۇگت، يەھىا،
ماده نیه قزمەتىنە جاپىي باشىلىعن كۆشىيتپ، قزمەت مەھاينى من
زىزدىكسىز كەمەلدەندىرىپ، دارىندىلار قوسىنن كۆشىيتپ قۇرۇپ، قابىلەتتى،
زەنەردى جوغار باتىپ، جاڭى ماده نیه بورشىن ارقالۇغا پارمەندى ساياسىي
كەپلىدەك ازىز لەۋ كەرەك.

۶- مجلس منانی اتاق کورسەتى: باس شۇچى شى حىنېڭىنىڭ پارتىا قۇريلەتى جونىنەگى ماڭزىدى يەدەياسىنىڭ نازارىيالق قايىنارىن، اوھلەگى جامامپازىدق لەسەن، علمىي جۇيىەسىن، علمىي ئادىسىن، اماليانقا جەتنە كىشىلىك ھۆتون شىكىرىلەلەي يېرەنپ، ئۇقۇنىپ، باس شۇچى شى حىنېڭىنىڭ پارتىا قۇريلىسى جونىنەگى ما- ئىزدى يەدەياسىن ۋېرىنەن، دايەكىنلەندىرۇ ئازارىيالق زەرتتەۋ - تالقاڭا ئەماجىلىسى- سىڭ جانە مەممەتكەتتىك پارتىا قۇريلىسىن زەرتتەۋ قوعامى 7 - كەزەكتى 2 - رەتكى لقالار كەڭىسىنىڭ قىزمەت تالابى بويىنسا، جاڭا داۋىرەدەگى پارتىانىڭ شىنجىڭىدى باسقاڭا جالپى جوباسىنىڭ جاندى اماليا تىمەن ۋشتاسترىپ، اۇتو- سومىالى رايوندىق 10 - كەزەكتى پارتىوم توەزۈنىشى جالپى ئەماجىلىسىنىڭ مەزەمەت ورنالا سترۇ لارىن ئىاناقاتىدەرپ، جاڭا داۋىرەدەگى پارتىا قۇريلىسىنىڭ جاڭا ئەللىي بىنچەندىرسىن ملگەرەلەتەۋ ۇدوب كەلسپ وترغان ھەلۋەلى نازارىيالق جانە مالىاتىق ماسەلەلەردى شىكىرىلەردى زەرتتەپ، شىنجىڭىنىڭ پارتىا قۇريلىسىن زەرتتەۋ مەزەمەتنىڭ ساپاسى مەن ورەسەن ۋىزدىكسىز جوغارىلا تىپ، مەممەتكەتتى قۇدرەتتەذ- بىرەنەتتىق ساپاسى مەن ورەسەن ۋىزدىكسىز جوغارىلا تىپ، مەممەتكەتتى قۇدرەتتەذ- سات جانە كۈش - قوات قوشۇ كە، دەك.

۵- ماجیلس جوعاری ساپالی هکولوگیالق ورتا ارقلى شینجیاڭنىڭ جوغا
ری ساپالى دامۇندا تىرەك بولۇ، شولەيتەنۋەن دەن جالپىلق ساقاتانۇ - تىزگىندەھۇ.
دى كۈشىدۇچى جانە ”ؤش تەرىستىك“ سياقتى ئۇيىندىي هکولوگيالق يىنجەنەريا
ئۇرېلىسىن بلگەرلەتتۈگە فاتىسى اقفارۇ جوباسىن اقىلداستى، قارادى. ماجىلس
سنانى اتاب كورسەتتى: شي جىنپىڭىنىڭ هکولوگيالق ورتكەن ئەپسەن جانە
ناس شۇ جىدەك شينجىاڭنىڭ هکولوگيالق ورتاسىن قورعاۋ جونىندەگى ماڭىزدى
وۇسقاۋۇنىڭ رۇھىن شىكەرلەي دايەكتىلەندرىپ، تىاناقاتىندرىپ، هکولوگيالق
وركەنەيت قۇرېلىسىنىڭ سياپىسى جاۋاپكەر شىلىكىن باقىل ارقالاپ، هکولوگيائى
لدىمەن ويلاسلىرىغا، جاسىل دامۇغا قاباندى بولىپ، تاۋ، سۇ، ورمان، اتسز،
كول، جايلىم، قۇمدى ئىبر تۇلعاڭىندرى فورعاۋ جانە جۇيىەلى جونگە سالۇدى
ئىبر تۇناس جوسپارلاپ، لاستانۇدان ساقاتانۇ - ۆڭۈدان قامال ئۇ شايقاسىن
زىدىكسىز ويداعىدai جۇرگىزىپ، هکولوگيائى قورعاۋ جانە قالپىنا كەلتىرۇ
سەرپىنن ارتىرىپ، دامۇ ئاسىلىنىڭ جاسىل، توھەن كومەر قىشقىل گازادى
ولۇغا قاراي ويسۇون جەدەل بلگەرلەتىپ، كومەر قىشقىل گازانىڭ شعارتىدە.
زىن داڭ جوعارى مانگە جەتىرىۋىدى، كومەر قىشقىل گازىن بەتىاراپتاندرىۋۇدى
تارىتىپى بلگەرلەتىپ، شىن مانىندە شينجىاڭنىڭ هکونومىكاسىنىڭ، قوغامىنىڭ
جوعارى ساپالى دامۇندا جوعارى ساپالىي هکولوگيالق ورتا تىرەگەن ازىزلىپ،
دام مەن تابىعات جاراسىمىدى قاتار ئۇمر سۇرەتنى كورىكتى شينجىاڭ قۇرۇ
كەرەك. باس شۇ جىدەك شولەيتەنۋەن دەن جالپىلق ساقاتانۇ - تىزگىندەھۇ جانە
”ؤش تەرىستىك“ سياقتى ئۇيىندىي هکولوگيالق يىنجەنەريا قۇرېلىستارىن
بلگەرلەتتۈچى ئىگىمە ماجىلسىنەگى ماڭىزدى ئوزىنىڭ رۇھىن شىكەرلەي
ئىرەنپ، جەتە ئۇسۇنىپ، شينجىاڭنىڭ امالىاتىن علمى يېگەرىپ، قىزەتتى
مەحانىز من اقاۋسۇز داندرىپ، جاۋاپكەر شىلىكتى، جۇمسى بولىسىن ھەججەي -
ھەججىدىلەندرىپ، ”ؤش تەرىستىك“ يىنجەنەرالىق قۇرېلىسى، حشى ئالىزى -
ساڭلاماكان قۇمدى ئىشلى جىهەكتىك توسقاۋۇل شايقاسى، قۇمنان ساقاتانۇ،
ئۇمۇدى تىزگىندەھۇ سياقتى ئار ئۇرۇلى ئۇيىندى مىنەتتەردى جۇيىەلى
درتەپ، شىندىقىتى ئىس جۇزىنەن نزدەي بلگەرلەتىپ، شولەيتەنۋەن دەن جالپىلەتتى
ساقاتانۇ - تىزگىندەھۇ جانە ”ؤش تەرىستىك“ سياقتى ئۇيىندىي كەپىلىدىك
ساق يىنجەنەريا قۇرېلىستارى مىنەتتىنىڭ ناققىتى تىاناقاتانۇشا شىنایى كەپىلىدىك

اپاتنان ساقنانو، اپا زیانن ازایتو قابللەتن جو عاردا-
لاتو کرەك.

شی جینپیک بلای دهپ باسا دارپیته‌دهی: ورتالق
عېر تۇناس جو سپارلايتىن، ولكه باس جاۋاپكەر شىلىك
ارقا لايتن، قالا، اوْدان تياناق تاندرىۋىدى يىگەر تەن
قىز مەت مەحانىز منه تاباندى بولپ، ورتالق وڭرلەك
سایكەستى دامۇغا باشىلىق هتو گۈرۈپ ئاسى ئېر تۇناس
جو سپارلاپ سایكەستىرىۋىدى جانە قادا عالاپ تەكسەرۋە-
دە كۈشەيىتپ، ورتالق تاعى قاتىسى تاراۋىلار چاڭچىاڭ
هكونومىكالق بەلدەن بىنك جوغارى ساپالى داھۇ باعدا-
رینا ئېيلەسەتن نىساندارعا قولداۋ كورسەتىپ، ئەتۈيندە-
دى سالالاردا ئېر قوب كەلەلى رەفورمانى بىلگەر بىلەتتە-
كەرەك. وزەن بويىندىمۇ ولكە، قالا لار داعى ئار دارە-
جەلى پارتىكۆمنىك، وكمەتىشك تۈلەلاق جاۋاپكەر شىلىدە-
گەن ناقلىلاندىرىپ، قەزەتىشك ناقلى تياناق تانۇنى شىنى-
بى كېپىلدىك هتو كەرەك. نەگزىگى تاقىرىپتىق تارىيە-
نى ورايىتىپ، قالىڭ كادر لار دى دۇرسىن ناتىجە كوز-
قاراسىن ورناتۇغا جانە ونى اهالىتتا اىيگىلەۋەگە تارىيە-
لەپ، باستاپ، جوغارى ساپالى دامۇدى بىلگەر بىلەتتە-
قابىلەتن جوغارىلاتۇ كەرەك. ئۇرۇلى كاسپۇر بىناردى،
قوعامدىق ئېمىداردى چاڭچىاڭ هكونومىكالق بەلدەۋەد-
نىشك دامۇئىنا بەلسەندىلىكپەن ات سالسۇغا باستاپ، ادام
كۈشى، زات كۈشى، قازىنما كۈشى سياقتى جاق تارىدە-
ۋۇسىنلىمدى ارتىنرىپ، حالق بۇقاراسىنىڭ بەلسەندىلىدە-
گەن، مرقىتلەعن، جاسامىداز دىعەن ويدىعادىي ساۋاھلەمە-
دەرۋە كەرەك. «چاڭچىاڭ هكونومىكالق بەلدەۋەن
دامتۇ جوبا باع دار لاما سن» انتقار ۋەدى تەكسەرلىپ باعا-
لاؤ ۋەدى جانە باقلاؤ ۋەدى مەرزىمىدى ۋاقتىسا ورستەتىپ،
جەر - جەردى ما سەلەننى دەر كەزىننە بايقاۇغا ئارى
تۇزەتتەن كەرەك.

لی چیاڭ سوزىننە مەنالاردى ئېلىدىرىدى: باس
شۇجى شى جىپىئىڭىڭ ماڭىزدى ئوزۇنىڭ رۆھىن
ھۇقىقات ئۇرۇنىپ، ئۇرسىنپ، شىكىرىلەي دايە كىللەندىدە.
ربپ، تىياناقتاردىرىپ، قاۋىرت قورعاۋۇدى بىرگە يىگەرە
سەراتەگىالىق تاباندىلىعن ساقتاب، ئۇزدىكسىز كۈش
جۇماساپ، ئۇزاق ۋاقت ھېبىك ئىسلىرىۋ كەرەك. كە-
شىندى وئاۋۇدى، قاينارىنان وئاۋۇدى كوشىيىتپ، ھە-
لوگانى قورعاۋ تولەمىسى يىاقتى ئۇزىنمىدى كەمەلەندىدە.
ربپ، ھەكۈلگىالىق ئۇنىم قۇنىن جۇزەك اسراۋ جولىن
شىكەرلەي قاراسترىۋ كەرەك. نەگزىگى تۇلعالق
فۇنكىسيالىق ئۇڭ ستراتەگىياسى ارقىلى ھەكونوميكانى
وېيلەسمىدى ورنالا سىرەپغا جەتە كىشىلىك ھىپ، سالىس-
تىرمالى باسىمىدىقى تىياناق ھىپ، فۇنكىسيالىق ورنىدى
دالىمە - ئەدال تاؤپپ، چاڭچىياڭ اتىراۋىنىڭ باستاهاشىل-
دىق رولىن ويداعىدى ساۋالەلدەندرىپ، ورتا، جوغرافى
اعار وئىرلەردىن بىرگە دامۇغا جەتە كەتتۈۋ كەرەك. ئېرى
تۇتاس ۋىلكەن بازار قۇرۇلىسىن شىكەرلەي مىلگەرلەتىپ،
ئۇڭ دىشىنەدەگى "جۇماساق"، "قانتى" تۇتاسو دە ئەگكەيىن
جوغرافىلاتىپ، حالقارالق اينالىمەن بەلسەندىلىكپەن توۇم-
سىپ، ھە بازاردىڭ، ھە ئىئۇرلى بایلىقتىڭ بىرلەسپ

پارتیا 20 - قوْرلَتاینیشک رُوحِن جانه باس شُوچی
شی چینیگئنیشک ماڭزىدى سوزىنىشک رُوحِن شىكەرىلەي
وۇرىنەپ، دايەكتەلەندىرپ، قاۋىرت قورعاۋىدى بىرگە
يىگەر، رُوگە، قاۋىرت اشپاۋا تاباندى بولپ، ھكولوگىانى
الدەمەن وىلاسۇدى، جاسىل دامۇدى كورنەكتىلەندىدە.
رىپ، جوغرارى دەڭگەيلى قورعاۋ ارقلى جوغرارى ساپا-
لى دامۇغا ماڭزىدى تىرەك ازىرلەمۇ كەرەك: كەلەلى جا-
ڭالق اشۇ تۈ عمرى قۇرىلىسىن كۈشەيتىپ، جاڭالق اشۇ
تىزىھەگى مەن كاسىپ سالاسى تىزىھەگىنىڭ تەرەڭدەي
توعىشۇن بلگەرىلەتىپ، جوغرارى دەڭگەيلى عىلمىم -
تەھىنیكادا جاڭالق اشۇ ارقلى جوغرارى ساپالى دامۇدىڭ
جاڭا قوزعاوشى قواتسىن جەتلىرىۋ كەرەك؛ "بىر
تۇناس جۇيىه" يىدەياسىن بەردىك ورناتىپ، فۇنكتىسالق
ورمۇن دامۇ بەتالسىن وۇلەسمىدى بەلگەلەپ، تەڭىز
جاعالاۋى، وزەن بوبى، شەكارا بوبى جانه شىكى
قۇرلۇق هىسلىك اشۇن بېر تۇناس جوسپارلاپ، جوغا-
رى دەڭگەيلى سايىكەسە بىرلەسپ قىيمىداۋ ارقلى جو-
عارى ساپالى دامۇدىڭ جالپى تۇلماقلىق بىرىنگەن
كۈشىن قالپاتىمىسلىۋ كەرەك.

لى گانجىھى، حى ليفىڭ، ۋ جىڭلۇڭ، مۇ حۇڭ،
جىاڭ شىنجى اڭگەمە ماجىلىسىنە قاتىناتى، ورتالق
پېن مەممەلەكت ورگاندارنىڭ قاتىنستى تاراۋا لارنى داعى،
قاتىنستى جەرلەردەگى، قاتىنستى كاسىپورىندىماعى جاۋاپتى
حمدەستان ئىڭگەمە حاجىسەنە قاتىنستى.

لگه‌رله‌تیپ، و گز لیک سایکه‌ستی داموڈی جه‌به‌ؤ
که‌ره‌ک. و گز لیک قاتناس نه‌گمز دیک قور بی‌علارین

جالپی توعلالق جاقاتان جوسپارلاب جانه قورپ، كه
شەندى سىتەرەولدى قاتناس ئالىزىن جەدەل قۇرپ،
قاتناس تورابىن ئوزارا ئۇلاسلىرى جانه "تاس جول،
سوچولى، تەھىم جول" قاتارلى تاسمال ئاتاسلىنىڭ
ئۇزارا ئۇشتاشۇن كۈشىيەتپ، وېرلىك قاتناسلىك بىر
توعلالۇڭ دەگىكىن جوغرابىلاتقى كەرەك. فاكىورىد با-
زارلاندىرۇ رەفورماسىن تەھەرەگەتىپ، مال - مۇلىك
وُقۇغۇن قورغاڭ، بازارغا كىرۇ رۇقساستى، ئادىل باسەكە،
قۇعامدىق سەنمدىلىك سىياقتى نەگىزدىك ئۇزىمىدى
كەمەلدەندرىپ، ئۆڭىر اتناعان، تاراۋى اتناعان، دارەجە
اتناعان ساندى مالىمەت يېنۇرما تىسياسىنان بىرگە يىگە-
لىكتەنۋى جانه بارستىڭ ئۇلاشۇن، توقاتشۇن كەمەلدەن-
درىپ، وۇكمەتلىك قىزەمەت و تەۋ سەلبىستىگەن تەھەرەگ-
دەتىپ، شارۋا اشلىق - ساۋدا ورتاسىن ساپالالاندىرۇ
كەرەك. چاڭچىاڭ مادەنەتلىك داۋىرلىك قۇنۇن شىكە-
رىلىي اشپ، جاڭدا داۋىرەدەكى چاڭچىاڭ مادەنەتلىقىن
ايگىلەيتىن ئېتىپ دە كوب ادەبىيەت - كوركەهونەر سارا
تۇنندىلارىن ئۇستۇ كەرەك. مادەنەت جانه سایاھاتلىك
تەھەرەگەتىي توپسا دامۇن بەلسەندىلىكپەن ملگەرەلە-
تسپ، بىر توب تايىيە تاۋ - سوچە كىشىلگى جانه
تارىخي گەمانىتارلىق ئامان - مازمۇنى بار وزەن ماڭى
فالاسىن، شاعىن قالا - قالاشقى جانه كورىكتى اۋەل -
قىستاقلىق قۇرپ، چاڭچىاڭ حالقارالق التىن سایاھات
بەلدەۋىن توعلالۇ كەرەك.

شی جینیلک بىلاي دەپ اتايپ كورسەتتى: چاڭچىڭكەن كۈنۈمىكالق بەلدەۋى بۇكلە مەھمەلە كەتتىڭ داھۇ كەلەلى جااغدىيىنا سايادى. داھۇ مەن حاۋىپىسىزدىكە تى ويدىاعدىي ئېر تۇتاس جوسپارلاپ، مەھمەلە كەتتىڭ استقى حاۋىپىسىزدىكى، ھەرگىيَا حاۋىپىسىزدىكى، ماڭىز- دى كاسىپ سالاسى تىزىبەگى، قامداۋ تىزىبەگى حاۋىپ- سىزدىكى، سۇ حاۋىپىسىزدىكى سياقتلاردى قورعاۋ جا- عىندا اناعۇرلىم زور رول اتقارىپ، ئېر ئۆگىرىدىكە ورنىقىتللىعى ارقىلى جالپى جااغدىيىدەك حاۋىپىسىزدىكىنە ۋۇلەس قوشۇ كىرەك. وزەن بويىندىاعى ولكە، قالالار، مەيلى استقى وندىرىتىن نەڭزىگى وئىرىلەر بولىسىن، الده نەڭزىگى ساتۇ ئۆگىرى، ئۇندىرۇ - ساتۇ تەڭگە. رىلگەن ئۆگىر بولىسىن، ئىبارى دە استقى حاۋىپىسىزدىكى جاۋاپكەر شىلىگەن مەقتاپ ارقالاۋ كەرەك. ھەگىستىك جەر مۇلشرى، ساپاپىسى، ھەكۈلگىياسى سىندى "وُشتى ئېر تۇلعاڭاندرا" قورعاۋدى كۈشەيتىپ، ماڭىلىك نەڭزى- دىك ھەڭنەجايىدى جوغرافىيە لىشەمدى ھەڭنەجايىغا بىرتىنە. دەپ اينالدىرىپ، اوپلۇ شارۋاأشلىعى تۇقىمدىق زان بايلىقىن قورعاۋدى، پايدالاڭتۇدى كۈشەيتىپ، بىيولوگىا- لق ساپاپىلى تۇقىم جەقلىدىرۇ كەلەلى نىسانىن اتقارىپ، تۇقىم شارۋاأشلىعى كاسپۇرنىدارنىڭ ۋۇز كۈشىنە سۇ- يەنسىپ جاڭالق اشۇ قابىلەتنىن جوغرابىلاتۇ كىرەك. استقىنىڭ ۋەنسىن ارتىرسۇ دىك سالماغان زور كولمەدە بىرلىك ئۇسسىمىدى جوغرابىلاتۇغا ئۇسسىرپ، قۇنارلى اتىزىن دادالا تېقىن، حارامىم اڭدا شاڭاشقا داشى:

آخر، سپهی بودم، بزمی اولی سرواسیتی میباشد لاری، و تدمی ئوسرو ادسته درن شو عمری جالپلاس- تر ۋۇدى كوشەيتىپ، كوب ئۆزۈلى فورهادىعى ۋىلەسمى- دى كولەمدەگى شارۋا شىلىق پەن قۇعامدانغان قىزىمەت و نەۋىدى دامىت گەرەك. بۇكىل مەھلەكتەت "بىر تۇناس جۇيىھە" دەگەنگە تاباندى بولىپ، جو عارى اعاز و گىرلەرنىڭ ورقا، تومەنگى اعاز و گىرلەرىمەن ھەنرگىيا سەلەستىگەن ۋۆدىكسىز تەرەنگەدەت گەرەك. كومىز سىاقنى قازىمنى دەنرگىامەن توھەندىكى شەكتەن تۇسۇر- مەي قاماتما سىز ھەق قابىلەتن كوشەيتىپ، كومەردى تازا، جو عارى ئونمىدى پايidalانۇدى مەققىي يېكىرىپ، سۇ ھەلكىتى سىاقنى باسىمىدىققا يە دامىتۇرلى دەنرگىيا مەن جەل ھەلكىر، فوتۇۋولت، سۇنەگى دەنرگىياسى سىاقنى جاڭا غەنرگىالاردىڭ كوب ھەنرگىيا ارقىلى ئېرىن- ئېرى تو لىقتاۋىنا، تەرەنگەدەي تو عسۇندا ئام بەرىپ، جاڭاشا ھەنرگىيا جۇيىھەسەن جەدەل قۇرمىپ، ھەلكىر كوز- دەرىن، جىللەرن، كوتەرمىدىلىگەن، دەنرگىيا ساقتاۋۇدى ئېرى تۇلعا لاندەر ۋۇدى بىلگەرلەت گەرەك. تىش چاڭچىاڭ- دى قۇلشىنا قۇرۇپ، چاڭچىاڭنىڭ سۇ جا عادىي و زىگەرد- سەنن علمىي يېگەرپ، قواشىلىقلەتان، تاسقىننان بىرگە ساقتاۋۇغا، بىرگە و گۇۋاع تاباندى بولىپ، سۇ جۇيىھەسەن تۇناس تر ۋۇدى، سۇ قاینارىن ساقتاۋۇدى، سۇ - تۆپراقتى ساقتاۋۇدى ئېرى تۇناس جو سپارلاپ بىلگەرلەتىپ، الپتا- عى سۇ يېجەندرى ياسىن ئېرى تۇناس بىر لەسىپ رەتەت ۋۇدى كوشەيتىپ، و گىر اتتاعان سۇ بايلىمعنىڭ مول جانە ازايد- مان، هەنگاڭا دەندەندە دەندەندەن كوشەيدىن، الاتا، ئەق-

مگن تاسقند او شو که ره ک.
شی چینیلک بیلاي ده پ بسا دار پتھه دی: دامؤعا

جاڭالق اشۇ ارقىلى جەدە كىشىلىك ھۆتكە تابانىدى بولىپ، چاڭچىڭاڭ ھونۇميكالق بەلدەۋىنىڭ عىلەمى زەرتەنە باسەدىعىن، دارىندى باسەدىعىن داھۇ باسىمى زەرىنىڭا ئىنسالدىرىپ، داھۇدىڭ جاڭا سالاسىن، جاڭا مەدىعىنا ئىنسالدىرىپ، داھۇدىڭ جاڭا قوزغاۋە- جارس جولىن بەلسەنە اشپ، داھۇدىڭ جاڭا قوزغاۋە- شى قۇواتىن، جاڭا باسەدىعىن سوھداۋ كەرەك. عىلەم - تەھىنيكا، وقو- اعارتۇ بایلىقىن ساپاللاڭدىرىپ بىرىك- تىرۋە مەن علم - تەھىنیكادا جاڭالق اشۇدى سايىكەستى ئۇيەستەرۈدە كۇشەيتىپ، كاسىپ سالاسى نەگىزىن جوغرارى دارەجىلەندرۈدە مەن كاسىپ سالاسى تىزبە- گەن وسىزامانداندرۈدە ارقاۋەتىپ، جاڭا سالالاردا- عى، جاڭا جارس جولدارنىدە ئەرەپ، جاڭا سالالاردى- دان قامال ئۆزى بەلسەنە ورنالاسترىپ، جوغرارى دەنگەيدەگى علم - تەھىنیكادا جاڭالق اشۇ دارىندىلا- رىن باۋاراپ، توپتىپ، علم - تەھىنکانىڭ الدىڭىقى قا- تازالى سالالارنىڭ العاشقى جاڭالق اشۇ قابىلەتنىن جو- عارىلاتىپ، ئېر توپ شەشۈشى، وزەكتى تەھىنکانىلار دان قامال ئۆزى جەدەلدەتى كەرەك. كاسىپ سالاسى تىز- بەگىن، قاماۋە تىزبەگىن وسىزامانداندرۈدە زور كۇشەپن ملگەرەلەتىپ، جاساۋ كاسېنىڭ وزەكتى باسى- كەللىك قۇواتىن كۇشەيتىپ ارەكەتىن ۋۇزدىكسىز اتقارىپ، وزىق جاساۋ كاسىپنىن باۋاراپ، زورايتىپ، ستراتەگىالق جاڭادان گۈلدەنگەن كاسىپ سالالارى مەن بولاشاق كاسىپ سالالارنىن جەدەل دامتىپ، سېفرلى ھونۇميكە مەن تۈلعالق ھونۇميكانىڭ تەرەگىدەي تووعسۇنىن جەبەۋ كەرەك. كاسىپ سالاسى تىزبەگىنىڭ سايىكەس- تى سەلېستىگەن كۇشەيتىپ، باسەدىعى بار كاسىپ سالالارنىڭ تىزبەگىن ۋۇزارتۇدى، جاڭادان گۈلدەن- گەن كاسىپ سالاسىندا تىزبەك قۇرۇدەي ملگەرەلەتى كەرەك.

شي جينپيل بيلاي دهپ اتاقپ كورس هستي: چاچيچياڭ
كونوميكلالق بىلدەۋىنىڭ شعىسى پەن باقىسى كەسىپ
ۇتىپ، وكتۇستىك پەن سولتوۇستىكى تۇتاسلىرىپ،
وزەندەردى ۋلاستىرىپ، تەڭزىبەن تۇتاسلىرىنى وزگە-
شە باسمىدىعىن اناعۇرلۇم ويداعىدىي ساۋىلەندىرىپ،
هل ۇنىشى، حالقارا سىندى ھكى بازاردى اناعۇرلۇم
ويداعىدىي تۇتاسلىرىپ، ھكى ئۇرۇلى باىلىقنان ويداعى-
دای پايدالانىپ، هل ۇنىشى ۋۇلکەن اينالىمنىڭ شىكى
قوزغاۋىشى كۈشۈن جانە سەنمدىلىگەن جوغارىلاتىپ،
حالقارالق اينالىم جونىھەن باۋاراۋ قوقاتىن، جىبەۋ
قوقاتىن نىعائىتىپ، جاڭا دامۇ ارناسىن قالپاتاسلىرىغا
سەراتاھ گىيالق قىرىھەك ازىز لەۋ گەرەك. كاسىپ سالاسىن
دامىتۇ جاعىدى، وزەن بويىنىڭ ولکە، قالالار ۴ارى
ۇز باسمىدىقتارىن اىگىلەۋى، ۴ارى سايىكىسى دامۇمى،
ۇز ھەشكەلسەنگىنە قازارىي دامۇمى، بىرلەسپ قىمىلداپ
دامۇمى گەرەك. وزەن بويىنىڭ كاسىپ سالاسىن ورنا-
لاستىرۇ مەن ويستىرۇدى ېسلىك تۇتاس جوسپارلاب
مەقىتى يىگەرىپ، ئىرى ۋىندرىرس قوقاتى ورنالاسىمن
ساپاللارنىدىرىپ، قارجى، تەھىنيكا، ھېبەك شۇعىرلى
كاسىپ سالاسىن شعىسى بولىكتەن ورتا، باتىس بوا-
لىككە قارايى، ورتالىق قالالاردان شىكى وئىرىگە
قارايى تارتىپىن ويىسۋۇغا باستاۋ گەرەك. جوغارى
دەڭگەيلى سىرتقا ھىسىك اشۇدۇي بىلەسەندىلىكپەن
ملەگەر بىلەتسپ، حالقارالق ھكۇمۇمۇكا سەلەبەستىگىنىڭ
جاڭا سالاسىن، جاڭا ارناسىن بىلەسەندىلىكپەن
كەڭىتىش گەرەك. وزەن بويىندىعى ولکە، قالالاردىڭ
ھر كىن ساۋادا سىناق رايونى رولن اناعۇرلۇم ويداعى-
دای ساۋىلەندىرىپ، تۇزىمەدە جاڭالق اشۇ جاعىدى
الدىمەن انقارىپ، الدىمەن سىناق جۇرگىزىپ، وزەن
بويىندىعى ولکە، قالالاردىڭ ھر كىن ساۋادا سىناق
رايونىنىڭ بىرلەسپ قىمىلداپ دامۇنى جىبەپ، انا-
عۇرلۇم جوغارى دەڭگەيلى اشۇق ھكۇمۇمۇكا جاڭا
ئۇزىلىسىن قۇرۇغا جاڭا تااجرىيە توپتاۋ، جاڭا جول
قا، استە ئە، ھەك.

شی جینیلک بیلای دهپ باسا دارپیتهدی: و گیرلرک
سایکه سوڈی، تو عسُودی کوشیده کوش سالو ئتو-
یمنی هتۆگە تاباندی بولپ، وزهن بويىندامى ولک،
قالالار ولکەلەر ارا ئوزارا اقىلداسۇغا، ھكولوگىانى
برىگە و گۈچىغا، تۇتاس ئۆگىرىدى بىرگە قۇرۇغا،
دامۇدان بىرگە يىكلەكتەن ئۆگە تاباندی بولپ، و گىرلرک
قاتناسىتلە ئوزارا بايالانسىتلەعن، ساياساتنىڭ ئېرى تۇ-
تاستعن، ھرجەنلىڭ بىر دەيلىگەن، اقفارۇدىڭ سايىكەسى-
تىلىگەن كوشەپتىپ، ھكولوگىا ورتاق تۇلغاسى جانە
مەددەم مەتا قەماعا، قەمەللىسىن، مەذققە قادامەن-

ورنالاسترۇلارىن مۇقىيات دايىھەكتىلەندىرىپ، تىياناقتاندىد.

رپ، قاۋىرت قورعاۋۇدى تەڭ يىگەرۋەگە، قاۋىرت اشپاۋ-
عا تاباندى بولىپ، ھكولوگىانى الدىمەن ويلاشۇغا،
جاسىل دامۇغا تاباندى بولىپ، چاڭچىياڭنىڭ ھكولوگىا.
لۇق ورتاسىن قورعاۋۇدى، قالپىنا كەلتىرۈدى تىڭىلىقى
ملگەرلەتىپ، ھكونومىكالق، قوغامىدىق دامۇدىك
جاپىيى جاسىل بولۇغا قاراي تىپ وزگەر تۇن بەلسەنە
جىبەدى، بەكمىنىڭ كۈشتىلىگى، سەرىپىنىڭ كۈشتىلىگى
بۇرۇن بولماغان دارەجەدە بولدى، چاڭچىياڭ ھكۆ-
نومىكالق بەلدەۋەننىڭ دامۇندا ھلەۋىلى وزگەرسى
تۆمىلدى. يىدەيالق تانىمدا وراسان زور بۇردىسى
بولىپ، قاۋىرت قورعاۋۇدى تەڭ يىگەرۋە، قاۋىرت
اشپاۋ ورتاق تانىمغا اينالدى؛ ھكولوگىالق ورتانى
قورعاۋ مەن قالپىنا كەلتىرۈددە ھلەۋلى تابىسقا قول
جەتكىزىپ، ”كۆك وزەن شىعسقىا جوڭكىلە اققان“
كۆركەم كۆرنىنس قايتا پايدا بولدى؛ دامۇ تاسلىنىدە
ھلەۋلى وزگەرسى تۆپلىپ، دامۇغا جاڭالق اشۇ ارقى-
لى دەم بەرۋە جاپىيى اوْقۇم قالپتاستىرىدى؛ وڭىلەر-
دىڭ تووعسووندا ماڭىزدى جوغرابىلاۋ جۇزەگە
اسپ، وڭىلەردىك سايىكەستى بىرلەسپ قىىمىلداۋى
ۇزدىكىسىز كۈشەيىدى؛ رەفۇرما جاساۋادا، ھسىك
اشۇدا ھلەۋلى دىلگەرلەۋ شىلىككە قول جەتىپ، جان -
جاقىنىشكە، سرتفا ھسىك اشۇ اوْقۇمى جەددەل قالپى-
تاسىتى. جالپى جاقتان قاراعاندا، چاڭچىياڭ ھكونومى-
كالق بەلدەۋەننىڭ دامۇ تابىستارى كويكە ئىمالم،
دامۇ ساپاسى ورنقىتى جوغرابىلادى، دامۇ اوْقۇمى
كۇن سايىن جاقساردى. سونمەن بىرگە چاڭچىياڭ
الابىنىڭ ھكولوگىالق ورتاسىن قورعاۋ مەن جوغا-
رى ساپالى دامۇننىڭ سان وزگەرسىنەن ساپا وز-
گەرسىنە اينالۋەننىڭ شەشۈشى مەزگىلەدە تۇراغاندە-
معن، قول جەتكىزىگەن نىمىدىلىكتەر دە تم تۇراغا-
قىيىشلىق پەن ماھىلە ئۇمر ئۇرۇپ وترىغاندە-
معن، ۇزدىكىسىز قۇلشىنا شەشۈ كەھرەكتىگەن دە
كۈرە ئىليلە كەرەك.